

ment, segons la voluntat dels difunts, a proporcionar "el pa de cada dia als necessitats de la vila, Sant Cristòfor les Fonts i Sant Andreu del Coll".

La Institució va titular-se des dels seus inicis "**Pia Almoïna del Pa Comú dels Pobres**", i els benefactors s'anomenaven Guillem Bartrina, Pere d'Oliveda i Pere Ça Conomina. Els dos primers, de la vila, i el tercer, de la parròquia o terme, com consta als capítols de la Pia Almoïna aprovats pel Rei D. Martí.

Al que ja es coneixia dels tres personatges, puc afegir que Pere d'Oliveda, mort l'any 1390, era farmacèutic (apotecari) de la vila d'Olot (1), tenia una filla casada, hereva dels seus béns. En no tenir aquesta successió, per expressa voluntat del difunt, pasava a ésser la Pia Almoïna hereva universal.

En quant a Pere Ça Conomina, era del terme d'Olot. Morí l'any 1398, sense successió, instituint també a la Pia Almoïna hereva universal.

De Guillem Bartrina, apart de que residia a la vila d'Olot, de moment no se'n sap altra cosa.

* * *

En 1396 moria Joan I, sense successió, i va pujar al tron el seu germà D. Martí. Amb la vinguda d'aquest a Catalunya, va donar-se fi a la redempció del Comtat de Besalú, a la que Olot i Parròquies—del qual formaven part—prestaren una important ajuda.

En 1397, "homes honrats" de la vila, amb consentiment de l'Abat de Ripoll, Senyor feudal d'Olot i bona part del terme, convingueren en redactar uns capítols destinats a la millor administració dels béns de la Pia

Almoïna. Foren presentats a l'aprovació reial, mes aquesta no va fer-se efectiva fins el mes d'abril de 1404 (2).

Entretant, el Rei D. Martí, pregonament agraït al noble gest dels olotins, en haver contribuït a la redempció dels béns alienats pels seus avantpasats, els va concedir la reorganització del Consell de la Universitat d'Olot. Aquest estaria integrat per tres cònsols i nou jurats. Els primers elegits lliurement entre 20 prohoms, i més tard els cònsols elegirien els 9 jurats. L'elecció devia ésser anual (3).

Amb la concessió de la carta municipal, les atribucions de l'Abat sobre els habitants de la vila quedaren notablement mermades, permetent a la vila d'Olot de gaudir de major independència.

En aprovar D. Martí en 1404 les ordenacions de la Pia Almoïna, va facultar els Cònsols de formar part—junt amb els almoïnners de torn—del Consell d'Administració dels béns de la benèfica obra.

Al mateix temps, el Veguer de Camprodon va ésser especialment designat pel Monarca, a fi de vetllar per l'acompliment i observància dels capítols i la bona administració de les rendes de la benèfica Institució (4).

Olot, que des de l'any 1251 formava part de la Vegueria de Camprodon, fundada pel rei Jaume II, en 1401 Martí l'Humà va concedir-li la designació del càrrec de lloctinent de Veguer entre els olotins, i amb residència a la mateixa vila (5).

Aquest començ de segle fou, doncs, doblement transcendental per la col·lectivitat d'Olot i Parròquies. Van operar-se canvis de transcendència tal, que conduïrien

(Continuará)

En aquest article, com a primer d'una sèrie que aniran seguint, dedicats a la prehistòria, concretament a la branca d'arqueologia, no podem per menys de fer memòria a la figura del Doctor Joaquim Danés i Torras, com a precursor de les primeres investigacions fetes a la comarca olotina, les quals han servit d'orientació per tants de tractats que s'han fet referents a la mateixa.

A l'home prehistòric li eren indispensables per a la seva seguretat personal: coves per habitatge i un terreny geològicament abrupte de cingleres i avencs, cosa que la nostra comarca reunia de faisó exuberant, com així mateix els cabals d'aigua i l'extensa vegetació en la qual proliferaven els animals per a la seva alimentació.

Pobablement l'home del Paleolític hi havia fet nombroses, però curtes, estades, de pas vers les comarques veïnes, a la recerca de llocs a propòsit per a establir-s'hi, degut a que durant els principis d'aqueixa època els volcans estaven encara en activitat, ço que provarem de confirmar una vegada les excavacions que ens proposem fer donin a la llum les troballes que esperem ho

justifiquin. El que pot afirmar-se amb seguretat és que l'home del període Neolític va fer-hi grans estades, que ho proven les nombroses destrals que hom ha anat recollint, sempre als puigs, ja que en aquelles remotes èpoques el pla estava inundat i, per tant, inhabitable.

La inquietud que ens porta investigar aquests tipus i cultures de les diferents èpoques aquí establertes, és la que ha contribuït a la formació d'un grup de col·laboradors a la Delegació Provincial d'Investigacions Arqueològiques, dependent del senyor Miquel Oliva i Prat, pel qual esperem, encara que ben humilment, continuar l'obra començada pel Doctor Joaquim Danés i Torras, proposant-nos de fer estudi en els llocs més idonis, de les possibles troballes a l'efecte, contribuint, en el possible, a un coneixement més ampli de les dites civilitzacions.

Els futurs articles poden tenir un veritable interès, ja que dia a dia hi ha més inquietud per a profunditzar-hi.

Grup component.

Ramon Sala - Dr. Joaquim Martínez
Josep M.ª Codinach - Joan Sala
Antoni Bonfill

prehistòria